

UJVIDÉKI HÍRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁR AK

Egész évre 18 korona
Hegyedévre 4 K 50 f.
Egy hónapra 1 K 80 f.
Egyet szám ára mindenütt 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

Főelős szerkesztő: Dr. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 7.Megjelenik
hétfé kivételével mindennap.
Telefonszám 180.

Ködfátyol

ereszkedik a hegyek felé, a havas ormokon didergő katonák áll az őrhelyen, az állomba boruló völgyben, elsárgult levelek magas avara felett várják a csapatok a riadót, amely harcba dönti őket az ellenséggel. A harmadik téli háború itt van, ami melegség van a szívünkben, fonjuk körül vele a hős katonákat, akik harmadszor szenvedik át a harctéri téli borzalmakat. A világtörténelem legvégzetesebb könnyelműsége nem akar véget érni, a fekete igézet nem tud elmúlni,

Miért kell a világnak harmadik éve sanyargatnia magát és lelkét harmadéve minden szomorú virradó reggelen a fájdalom és vér tengerében fürdetni? Miért kell a borzalmak rengeteg hosszú idején minden jót és nem-et a rehetetlen bávány torkába hordani és emberéletet új hekatombáival szaporítani az áldozatok mérhetetlen tömegét? Milyen célja lehet még a háborúnak két év szörnyűségei után azoknál, akik a küzdelem elején sem hallottak más jelszót, mint bosszút és gyűlöletet?

Bennünket, akik vérről szerzett és védett-ösi határaink között nyugalomban ágartunk émi ellenségeink gonosz kapzsiságra kényszerített, hogy letegyünk a béke szerszámaikat és egyverrel siessünk védeni e földet. A magyar tűzhelyeinek védelmének hőskö lettek a polgári élet szelid munkásaiból, legendás lovagok a békeélet mindennapi kenyerének gyöngye, fáradt tükedőiből.

Odaát, ahol gyűlölet és rablási vágyak fekete zászlói alatt küzdenek, nincsenek olyan célok, amelyek a lelkesedés mámorával hajítják a városokat a vérfürdő felé. Erdély földjén széjjelfoszlik a román túlerő és az orosz kolosszus legnagyobb erőfeszítése sem tudja az utonállás seregét diadalhoz vezetni. Lassan felmorzsolódik ez az ellenség is mint a többi, amelynek nincs oka és erkölcsi alapja, hogy lélekkel harcoljon ellenünk.

Sir a lelkünk, hogy harmadszor is át kell szenvedni testvéreinknek a nehéz hideg telet a lövészárkok között. És tekintünk a sűrű téli köd mögött kutat, látszik-e már a nap, melynek melege alatt új virágok, régen vágyott szelid, fehér virágok nyílnak?...

Üldözzük a megvert és a hegyek közé menekülő románokat.

Diadalmasan visszavertük a Karszt fensíkon az olaszok általános támadását.

— Höfer mai jelentése. —

Budapest, október 10.

(Hivatalos) **KELETI HARCTÉR: Csernahévíztől északkeletre csapataink visszaverték a román támadásokat. A Hátszegtől délre eső határterületen a Negru-luj-hegyet elragadtuk az ellenségtől. A brassói csatában beszállított zsákmány eddig 1175 fogoly, 25 ágyú, közte 13 nehéz ágyú, számos löszerkocsi és fegyver, 2 vasúti mozdony, 800-nál több élelmi-szerrel megrakott vasúti kocsi és sok más hadianyag. A megvert és a hegyek közé menekülő második román hadsereget üldözzük. Az tábornok hadserege az ellenségnek szembeszállt, utóvédjeit visszavetette és már ott tart, hogy a csiki lapály és a gyergyói medence kijáraitait hatalmába kerítse. Az orosz frontról nincs más jelenteni való, minthogy a Ludova-területen az ellenség előretöréseit visszavertük és hogy a német csapatok a Narajowka mellett Herbutow falut rohammal elfoglalták.**

OLASZ HARCTÉR: A tenger melléki arcvonalon az olaszok 8 napi erős tüzérségi és aknavető előkészítés után tegnap délután a San Grado di Nerna és a Doberdó között elterülő szakaszon általános támadásra indultak a Karszt fensíkon levő állásaink ellen. Dicsőséges nap volt ez az ott küzdő csapatainkra. A tartós tüzelés meg nem rendítette őket. Meg nem tört erővel az ellenségnek legsúlyosabb veszteségeket okozva vertek vissza a súlyos rohamot és állásaikat kivétel nélkül megtartották. A Heimsvölgyi arcvonalon a harc tovább tart. A Lusía területen egyik járőrünk 53 foglyot szállított be. Az olaszoknak a Gardinal—Busa—Alta szakasz ellen intézett több erős támadását visszavertük. A Sugana és az Etsch völgy között az ellenség helyenként szintén igen tevékeny. A Pasubion egy nagyobb ütközet még folyamatban van.

DÉLKELETI HARCTÉR: Albániában nem volt különös esemény.

Höfer altábornagy.

A vezérparancsnoknak helyettese.

Tengeri események.

Budapest, október 10.

A folyó hó 8-áról 9-ére virradó éjszaka egyik tengeri repülőrajunk Viora repülőtelepet és kikötőépítményeit jó eredménnyel bombázta. A 9-ről 10-re virradó éjszaka egy repülőrajunk igen sikeresen megtámadta a montfalconai katonai építményeket, a gradói ellenséges tengeri repülőállomást, egy másik repülőrajunk pedig a san giorgio di nogaroi pályaudvart és katonai építményeket. Több találatot értünk el. Összes repülőgépeink ezekről a vállalkozásokról heves lövetésük ellenére sértetlenül tért vissza.

A hajóhad parancsnoka.

Az oroszok borzalmas veszteségei.

Berlin, okt. 10.

Az orosz határról jelentik: Az utolsó kievi Vörös kereszties jelentése szerint az oroszok eltűntekben, sebesültekben és halottakban 1916. június elsejétől 1700,000 embert és 80,000 tisztest vesztek.

Az amerikai hatóságok elismerték a buvárhajó jogosságát.

Amsterdam, okt. 10.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata)

Az amerikai hatóságok elismerték a tengeraltjárók használatának jogosságát.

Az ujvidéki kitüntetések a hivatalos lapban.

Várasszerte igaz örömmel veték tudomásul, hogy a legmagasabb elismerés királyi kitüntetés alakjában honorálta Profuma Béla polgármester, dr. Wagner Károly tiszti főorvos és dr. Ribiczey Kálmán városi tanácsos, főispáni titkár és dr. Szántó Aladár tb. katonaiügyi tanácsos a háboruban kifejtett közérdekű munkásságát. A kitüntetésekéről szóló legfelsőbb királyi kéziratok a Budapesti Közlöny mai számában jelentek meg és így szólnak:

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1916. évi szeptember 30-ikán kelt legfelsőbb kéziratával a következő kitüntetésekkel méltóztatott adományozni a háboruban szerzett érdemeik elismeréséül:

a hadiékítményes Ferenc József-rend tiszti keresztjét; Profuma Béla Ujvidék polgármesterének,

a hadiékítményes Ferenc József-rend lovag keresztjét; dr. Wagner Károly ujvidéki városi tiszti főorvosnak, és dr. Ribiczey Kálmán ujvidéki városi tanácsnok, továbbá a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

dr. Szántó Aladár ujvidéki városi aljegyzőnek.

Profuma Béla polgármestert és a többi kitüntetett tisztviselőket a mai napon számosan keresték fel üdvözlötükkel. A dekorálás ünnepe keretében fog történni. Ezideig a kitüntetések átadásának körülményeiről még nem határoztak. Valószínűleg, hogy a törvényhatóság legközelebbi közgyűlésén fogja Matkovits Béla főispán a kitüntetett tisztviselőket dekorálni és a törvényhatóság ezt az alkalmat fel fogja használni, hogy lelkes óvációval köszöntse kitüntetett tisztviselőit.

A német császár levele Wilsonnál.

Rotterdam, okt. 10.

Egy londoni Reuter jelentés szerint: Benstroff amerikai német nagykövet megjelent Wilson elnöknel és átadta az elnöknek Vilmos német császár levelét, amelyet az „U 54” hozott. A német nagykövet békéről nem beszélt. A buvárhajóharcot tette szóvá és kijelentette, hogy Németország az Unióval kötött megállapodásokat szigorúan be fogja tartani.

1162.97 korona földadót vetettek ki Ujvidéken.

A pénzügyigazgatóság ma beküldte Ujvidék tanácsához a földadó kivetési lajstromot, amely az ujvidéki földbirtokosok és földesgazdák földadóját állapítja meg az 1916 ik évre. A földadó kivetési lajstromot Kiss Gyula pénzügyi tanácsos hivatalában közszemlére helyezték.

A földadóban 581484 korona kataszteri jövedelem után összesen 116297 koronát vetettek ki 3226 ujvidéki földbirtokra. A földadó ugyanannyi mintamennyi tavaly volt. A legnagyobb földadót Ujvidék városa fizeti 15600 koronát. *Dungverszky* Lázár földadóját 8094 koronában állapították meg.

A nagyobb adótételek egyébként a következők:

Dungverszky Gedeon 488-88 K, *Dungverszky* György 1252-14 K, *Dungverszky* Lázár 8094-27 K, *Hirsch* Márton 851-32 K, *Jerkovics* János 685-19 K, *Kondorosy* Döme 1032-92 K, *Kovács* Mihály 421-68 K, *Letics* Rada 412-46 K, *Letics* Vladimir 636-52 K, *Mijatovics* Milos 1182-83 K, *Miodragovics* Arzen 555-43 K, *Mogin* Tivadar 748-83 K, *Peics* Péter 1533-65 K, *Stanojlovics* Vladislav 571-58 K, *Rákics* Dusan 678-88 K, *Rokmics* Anna 473-63 K, *Ruvarac* Mária 479-50 K, *Szerb* Matica 1644-93 K, *Róm.* kath. egyház 1630-97 K, *Gör.* kel. szerb hitközség 3965-74 K, Ujvidék város 15600-15 K, *Vozár* Mihály 777-76 K, *Zsikics* Miklós 503-73 K, *Bellán* Jozefin 506-13 K, *Forster* Gézáné 663-96 K, *Krum* Ferenc 535-68 K, *Lenhard* János 592-27 K, *Lenhard* Mihály 561-02 K, *Markovics* Sándor dr. 770-96 K, *Nikolic* István 557-24 K, *Peics* Milán 869-09 K, *Petzy* Popovics Istváné 841-54 K, *Szerb* nemzeti alapok 3805-52 K, *Markovics* Milorad 812-22 K, *Jefics* Miklós 507-84 K, összes földadó 116.297 korona 74 fillér.

Nagy támadástól félnék Orsovánál.

Bern, okt. 10.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata) Hervé „A románok segítségére!” címmel vezércikkben fejezi ki aggodalmát a legújabb szövetséges sorsa felett. Azt írja, hogy Oroszországnak kell segítenie Románián.

Mackensen és Falkenhayn segerei csak a kezdetet jelentik. Nagyon meglepne bennünket, ha a legközelebbi időben nem látnánk Orsovánál megjelenni egy nagy ellenséges hadsereget, sokkal hatalmasabbat Falkenhaynnál és talán egy másikat Szófia irányából kiindulva, a román Dunától délre. Most meg talán van idő arra, hogy végezzünk Bulgáriával és Törökországgal. Amíg a románoknak nem lesz 500.000 emberük és ugyanennyi az oroszoknak Dobruzsában és amíg Sarraïl nem tud félmillió katonával segítségére lenni ennek a két hadseregnek, addig Oroszország és Románia nem szabadulhat föl a blokád alól, amelyben a központi hatalmak tartják.

Erdélyben mindenütt előre haladtunk.

1175 fogoly, 25 ágyu, 2 mozdony és 800 elelmiszerral megrakott kocsai a brassói zsákmány.

Berlin, október 10

A nagyfőhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR: Albert württembergi herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: Az Ancre és Somme közötti nagy harcveral ellen tegnap is erős támadásokat intézett az ellenség, különösen az esti és éjjeli órákban. Valamennyi eredménytelen maradt. Vermandovillertől keletre a franciák támadó kísérleteit megakadályoztuk.

A német trónörökös arcvonala: A Maas két oldalán élénk tűzérsegl és aknavető harcok.

KELETI HARCTÉR: Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala: Kol-Ostrownál (a Stochod mentén, Lucktól északnyugatra) az oroszokat egy előretolt állásukból kivetítették és ellentámadásaikat visszaverték. Lucktól nyugatra nem volt gyalogsági tevékenység. Német osztagok Herbutow falut igen csekély veszteség árán h a m m a l elfoglalták. A Narajowkától nyugatra elfogtunk 4 tisztet 200 főnyi lepénzséget és néhány géptegyvert zsákmányoltunk.

Károly főherceg lovassági tábornok hadseregarcvonala: A Kárpátokban az október 8-án Baba-Ludován elfoglalt állásaink előtt az oroszok ellentámadásai megfiusultak.

ERDÉLYI HARCTÉR: A keleti arcvonalon mindenütt előrehaladtunk, a Margitta és Baróti-hegységbe a Feiső- és Alsó Csikbe (Olt-völgy) való kilépést kikényszerítettük. Győzelmes csapataink Brassó mindkét oldalán sarkukban vannak a megvert románoknak. A három napos brassói csatából eddig 1175 foglyot, 25 ágyut, köztük 13 nehez ágyut, számos löszerkocsit és fegyvert szállítottunk be. Ezenkívül 2 mozdonyt, több mint 800, legnagyobb részt elelmiszerral megrakott kocsit zsákmányoltunk. Az ellenség összes csapataink egybevágó jelentése szerint felette súlyos veres veszteségeket szenvedett. A Vulkán-szorosától nyugatra Negruluj határhegyet elfoglaltuk.

BALKÁN HARCTÉR: Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: A helyzet változatlan.

Macedoniai arcvonala: Az ellenség folytatta támadásait a Cserna-hajlásban (a monastir—lorinai vasutól keletre) álló bolgár csapatok ellen. Skocivirnál kis előnyöket ért el. Különben mindenütt visszaverték.

Ludendorff, első főszállásmester

Száz perccel emelkedik a városi földek árendája.

A termőföldek óriási érték-növekedésével hatalmasan meg fognak növekedni a városi földek bérjövendelmei is. A városi földek bérletbe adását most folytatják és már az eddigi eredményből is meg lehet állapítani, hogy az új bérlők a városi földek használatáért száz perccel magasabb árendát fizetnek a városnak. A város jövendelmei így tekintélyesen megnőnek. 900 hold földet ad ki bérletbe a város, amelyekért a gazdák körében örvendetes versengés folyik. Eddig a Futaki-ut menti városi földek felett tartottak árlejtést a bérelni akaró gazdák között.

A 9 holdnak eddigi bérösszege holdanként átlag 74 korona volt. Most holdanként 147 koronájával vették ki bérbe a Futaki utmenti földeket, ami száz perccentyi emelkedést jelent.

Ezekután biztosan lehet számítani, hogy a többi városi föld bérlete is magasban fog elkelní és a megnövekedett jövendelem jótékonyan fogja befolyásolni a városi budgetjét. A városi szérús-

kerketek, mind a harminc holdat az eddigi 3 korona helyett 5 koronás egységárban adták ki bérbe.

A városi jövendelemnek ilyen gyaratításával sikerül majd, hogy a város a háboru által megnövekedett terhel dacára is pótdó emelése nélkül gazdálkodjék a jövő esztendőben.

Az U. 53. munkában.

Hága, okt. 10

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Reuter ügynökség jelenté Londonból: Az U 54 New Portban reggel megkapta az induló és érkező hajók listáját és nyomban reggel munkához fogott.

Rotterdam, okt. 10.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Reuter ügynökség jelenti: Az U 53 hat gözöst elsüllyesztett. A hat gözösnek személyzetét megmentették, csak a Kingstown gözös személyzetének sorsa ismeretlen. Az U 53 szombat este jutott ki a kikötőből és vasárnap délelőtt már 6 gözöst elsüllyesztett.

Nem jön haza a hatos ezred.

Fájdalmas rezignációval jelentjük, hogy az a jobb sorsra érdemes akció, amelynek sikerét az egész város ohajtva ohajtotta és amely az ujvidéki háziezred hazahozatala érdekében indult, egyelőre nem járt eredménnyel. A helyzet az, hogy a katonai igazgatás nem látja szükségésnek, hogy a háziezred pótkerétét Pécsről vissza helyezze Ujvidékre. Egyelőre be kell tehát nyugodnunk, hogy nem jön haza a hatos ezred.

Az ezred Ujvidékre helyezése érdekében benyújtott kérelemre a budapesti katonai parancsnokság a következő választ intézte Ujvidék tanácsához:

Az 1916. évi szeptember 25. kelt 24979 kig. sz. nagybecsű átiratára tisztelettel közöljük, hogy jelenleg Ujvidék város igénybevételére nincs szükség. Beállóság esetén a megfelelő adatokat mihez tartás végett a kellő időben megadjuk.

A katonai parancsnokság válasza, amint látható nem kerék visszautasítás. Egyelőre nincs szükség Ujvidék ajánkozására. Nem lehetetlen, hogy később a katonaság szükségesnek tartja, hogy a háziezredet visszahelyezék Ujvidékre. A derék hatosok és a mi is kik türelmetlenül várjuk a viszontlátást reménykedjünk tovább.

Falkenhayn a magyarok hősiességéről.

Betegh Miklós kormánybiztos látogatása a felszabadított Erdélyben.

Budapest, okt. 10.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Betegh Miklós kormánybiztos három napos körutat tett a felszabadított erdélyrészi megyékben és látogatást tett Falkenhayn tábornok főhadiszállásán és utjáról a következőket mondotta el a Pester Lloyd tudósítójának:

— Mondhatom örömdetes és vigasztaló a románok által okozott kár, igen jelentéktelen. A lakások többnyire sértetlenek. Szében, Fogaras és Nagyküküllő megye területén nincs már egyetlen egy román katona sem. Brassó és Udvarhely megye kis részében vannak még ellenséges csapatok. Falkenhayn tábornok ebédjén voltam, amikor a brassói győzelmet jelentették. A főparancsnok lelkes pohárköszöntőben méltatta a magyarok hősiességét, akik ezt a győzelmet a vállvetve harcoló szövetségeseikkel előmozdították.

Fogaras város teljesen sértetlen. A vármegye székházában a képeket megrongálták. A király képet apró darabokra vágta. Fogaras és Nagyszében között a falvakat felgyújtották és mindennem tiszokat vittek el magukkal.

Támogassuk az erdélyi menekülteket!

A háborús foglalkozások adója.

Október 16-án megkezdődik a III. osztályu kereseti adók kivetése.

Jelentettük, hogy a zombori pénzügyigazgatóság elkészült a III. osztályu kereseti adó kivételének javaslataival. A III. osztályu kereseti adó változatlanul van megállapítva az idei évre is. Ujjonnan megadóztatva csak a háborús foglalkozások lesznek és azok, akik eddig kimaradtak az adólajstromból. Az adókövetési tárgyalásokat október 16-án kezdi meg a Gorszingen János elnöklésével összeülő adókövető bizottság.

A pénzügyigazgatóság javaslataiból, amelyek 1920. tételről szólnak, a következő érdekesebb adatokat vettük ki:

A Szerb Maticara földberlet után 313 K III. osztályu kereseti adó kivetését javasolja a pénzügyigazgatóság.

A hadiszállítók III. osztályu kereseti adója a javaslat szerint így fest: Garay János zab és szénaszállító 3-40 K, Komló Béla burgonyaszállító 8 K, Schultz Vilmos szalma és szénaszállító 21-20 K, Szulovszky Ferdinánd hadiszállító 36-99 K, Klein József hadiszállító 56-70 K, Spitzer Armin hadiszállító 60-30 K, Kohn D. A. hadiszállító 87-28 K, Neumann Miksa hadiszállító 60-80 K, Schuitz és Wolf széna és szalmaszállítók 118-20 K, Rosenbaum Simon 169-14 K, Szeidl Gyözőné borszállító 240-55 K, Fleisch Samu buza és vetőmagszállító 278-40 K, Weisz Herman pálinkaszállító 317-80 K, Spitzer és Fleisch hadiszállító 361 K, Löwy Jakab hadiszállító 484-20 K, Guttman és Frank szállítók 518 K, Lowrekovics Ferenc szállító 586 K, Freud J. és fia borszállító 900 K, Brüll F. F. hadiszállító 12655-60 K, Vig és Katona hadiszállító 1565 K, Ernszt és Róth hadiszállító 6205 K, Grosz és Krausz fa, tetőpapír, petroleum stb. szállító 31726 K, Hajós Schiff Lajos hadiszállító 175-60 K.

Nagyobb adótételekkel szerepelnek még: Wagner Testvérek fűszerkereskedő 2988 K, Bachrach Miksa hentes 1945-80 K, Dungenyov Raletics rófos kereskedő 1224 K, Fraunhofer Péter teglaryáros 1060 K.

A pénzügyigazgatóság javaslata nem teljes. Sokan, akik rendszeres foglalkozásukon kívül nagy összegeket kerestek a háború alatt, hiányzanak a lajstromból. A tárgyalások során majd előkerülnek ezek a szerény nevek és az adókövető bizottság igazságosan fogja kivéni az adókat.

ÜGYES

GYAKORNOKOT

FELVESZ A

KIADÓHIVATAL

Románia defenzívába megy át.

A központi hatalmak magukhoz ragadták a vezetést. — Átcsoportosítják az oláh hadsereget. — Az ántánt havasalföldi inváziótól fél. — A nagy „kettéválasztás” kudarca.

Bern, okt. 10.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata)

A Times írja: Kétségtelennek látszik, hogy a főhadiszintereken a műveletek elvesztették azt az intenzitást, amelyet az első napokban mutattak. Áll ez különösen a keleti harctérré, amelyet az operációk közös elgondolása fűz a mostani legmozgalmasabb műveleti területhez: a Balkánhoz.

A központi hatalmak defenzív ereje olyannak bizonyult, mint offenzív erejük a háború egyes fázisaiban. A román beavatkozás katonai következményeitől keleten tudták értékelni és a vezetést máris magukhoz ragadták. A most folyó erdélyi és balkáni harcokat viszonyba állítva a főfrontokkal, kitűnik, hogy a főműveletek föltétlen hatással vannak a másodrendű, illetve kitoltabb operációkra, míg ez a hatás megfordítva nincsen meg. Sem a dobrodzsai, sem az erdélyi, sem pedig a macedóniai események nem befolyásolják a picardiai és az orosz frontot. Katonai helyzetünk a román beavatkozás eredménytelensége miatt nem szenvedett. Vizsgálva Románia operációját, megállapíthatjuk, hogy a politikai célokhoz a katonai célok alá való rendelése sarkalatos hiba volt. Abban a pillanatban, hogy az erdélyi román erők az első erős lökést kapták, a román hadvezetőség nem vesztette el a fe-

jét, hanem elhatározta haderejének teljes átrendezését.

A szeben—vöröstoronyi csata óta nagy átcsoportosító művelet folyik az erdélyi alpesi vidéken és a román erőknek visszavonása várható ezen a vidéken. Az új terv szerint a román hadműveletek északra defenzív jelleget öltenek. A havasalföldi szorosok megvédelmezése, ha nem mulasztották el az idejekorán való védőberendezések létesítését, nem megoldhatatlan feladat. A román erőknek ezeken a vonalakon és a szagatott területen az a feladat jut, ami az osztrák és magyar csapatoknak az olasz harctéjen: az erőteljes defenzíva. Ezeket az állásokat kisebb erővel meg lehet védeni és a főlebeadulói erőfölösleget a dunai operációknál kell felhasználni.

Szinte bizonyosnak látszik, hogy a támadó osztrák-magyar erők forszírozni fogják a havasalföldi átjárókat, hogy támadással megkötözzék a dobrodzsai bolgár-német erők lekötöttségét. Ha a havasalföldi ellenséges invázió sikerülne, akkor a dobrodzsai orosz-román erők súlyos helyzetbe kerülnének.

Az általános helyzet a román és a balkán-fronton csak annyiban nem kedvező, hogy a nagy kettéválasztást, Németországnak a Keletől való elzárását nem sikerült végrehajtani, de ennek lehetősége még mindig megmaradt. Ez a délkeleti műveletek vezérmotívuma.

A diplomácia iratai a román háború előzményéről

Bécs, okt. 10.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Ma adta ki a külügyminisztérium azokat a diplomáciai iratokat, amelyek a román háború előzményeire vonatkoznak. Összesen 111 okmányt tartalmaz a füzet. A legelső irat 1914. július 22-én kelt és arról szól, hogy a külügyminiszter utasította Czernin gróft, közölje bizalmasan Bratianuval és a román királlyal, hogy a monarchia jegyzékét intéz Szerbiához. Háború esetén szigorú semlegességet vár a monarchia Románia részéről, viszont, ha Oroszország támadólag lép fel, lojalis együttműködést. Október 6-án gróf Czernin jelenti, hogy Károly király sirva fakadt előtte és azt mondta, szeretne már meghalni és véget vetni mindennek. Decemberi második jelentésében Czernin közli, hogy az összes mérvadó román körök megegyeztek, hogy 1915. tavaszán Románia háborúba avatkozik. A további harctéri eseményektől teszik még függővé, hogy Románia hátra támad-e bennünket vagy illetve mellétünk harcol.

A következő jelentés arról szól, hogy galíciai győzelmünk Bratianu hadosztályát készítette. 1916. márciusában Czernin gróf Bratianu külügyminiszter utasítására ba-

rátságos, de nyomatékos felszólítással felhívta a román kormányt, hogy semlegességének megővására az orosz határon tegyen katonai intézkedéseket.

Május 12-én Bratianu kijelentette, hogy bizik abban, hogy a béke a statusquo alapján közel van. Románia örül, hogy semlegességét fenn tudta tartani és nem avatkozott a háborúba. Érezte azonban, hogy a monarchia megsemmisítése bekövetkezhetik és Erdélynek Romániának való megszerzését lehetetlen tartotta, amíg Bessarabiát nem, mert Oroszország leveretése elképzelhetetlen.

Július 27-én Czernin jelenti, hogy Bratianu kijelentette, hogy csak jelen akar lenni és nem előidézni a monarchia megsemmisítését.

Július 29-én Czernin jelenti, hogy valószínűleg az utolsó tárgyalása ez Bratianuval. Románia beavatkozását elvárhatatlannak látja. Csak arra szorítkozik, hogy meggyőzze Bratianut, hogy háború esetén német csapatokkal kerülnek szembe Erdélyben és egy fél millió bolgár hátra fogja támadni Romániát.

Augusztus 5-én a galaci főkonzul táviratozza, hogy Romániában nem fogják elrendelni az általános mozgósítást. A román hadsereg már készen áll.

Augusztus 8-án Czernin jelenti, hogy Bratianu Bukovinát kérte

Románia semlegessége fejében. Elutasította annál is inkább, mert meg van győződve, ha Románia legyőzőtnek hiszi a monarchiát, meg fogja támadni. Időközben arról is értesül, hogy Románia és Oroszország között katonai konvenció készül.

Augusztus 26-án Czernin a királlyal barátságos óvat emelt Románia háborús készülődései ellen. A király sajátos hitegetésével válaszolt. Bratianu tárgyalásai őt nem kötik. A hadsereg egy orosz bevonulásnak nem tudna ellentálni. Bizik Majorescuban. A nép 98 százaléka ellenzi a háborút. A holnapi koronatanács döntésétől függ, hogy leszerelik-e a román hadsereget. Ugyanaz nap Bratianu kijelentette, hogy Románia tud, akar és fog semleges maradni. A koronatanács majd bebizonyítja, hogy igazat mondott.

Következik egy távirat, amelyet Czernin a stokholmi követ útján küldött. 24-én Oroszország ultimátumban felszólította Romániát csatlakozásra és Erdélyt, a Bánátot és Bukovinát ígerte ennek fejében vagy pedig átvonul Románián. A koronatanács a királyt befejezett tény elé állította. Amikor a koronatanács volt már katonaság vette körül a követséget. Bratianu az utolsó pillanatban a királyra tolt minden felelősséget.

HIREK.

♦♦♦♦

Istók Gyula őrnagy újabb kitüntetése. A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a király Istók Gyula, 6. honvéd gy. e.-beli őrnagynak, az ujvidéki 3. zászlóalj érdemes, kitűnő és hős parancsnokának az ellenség előtt tanúsított vitéz és eredményteljes magatartása elismerésül a hadidiszintmentyes 3. osztályu vaszkorona rendet díjmentesen adományozta. Istók Gyula őrnagy, — akinek a legújabb kitüntetése a harmadik a sorban, amelyet a háboruban hős magatartásáért kapott, — jelenleg városunkban tartózkodik, hol vitéz zászlóaljunk hős parancsnokának ismételt kitüntetése a legszélesebb körben a legteljesebb örömet keltezte.

A közigazgatási bizottság ülése. Ujvidék város közigazgatási bizottsága e hó 14-én tartja rendes havi ülést, amelyen Matkovits Béla főispán elnököl.

Hősi halál. A 70. gy. e. tábori lelkésze egy rózsaszínű tábori lapon értesítette Ujvidék tanácsát, hogy Schmedt József, aki Ujvidéken született, augusztus 3-ikán Zlota Goránál hősi halált halt.

Szén a tisztviselőknél. Az Ujvidéki Tisztviselői Gazdasági Szövetsége ezúton értesíti tagjait, hogy Török Miklós törvényszéki bíró az új szállítmányu posztszénre a tagok részéről előjegyzéseket elfogad.

Pót-lóosztályozás. E hó 27-én és 28-án pót-lóosztályozás tartanak Ujvidéken. Mind a lóulajdonosnak be kell mutatni a lovát. A bizottság megvan bízva,

hogy készpénzért a megfelelő lovakat megvásárolja. Ha a pótlóosztályozásnak nem lesz megfelelő eredménye, akkor a nyilvántartási igazolvánnyal ellátott lovakat bekövetelik.

A törvényszék tüzizükséglete. Az ujvidéki kir. törvényszék elnöke a törvényszék 827 m² csergyertyán, illetve tölgyhasás szükségletének fedezésére október 24-iki lejárattal árlejtést hirdetett. Bánatpénz 5 százalék.

Az erdélyi menekülteknek. Az Ujvidéki Hirlaphoz az erdélyi menekültek javára Petrőcrol a következő adományok érkeztek: Eckstein H. Henrik gyűjtőivén: Eckstein Henrik 10 kor., Grün Róza 3 kor., König Manó 3 kor., Komlós Gusztáv, Komlós Mór, Kiss Lajos 2—2 korona és Tauszig Rudolf 15 koronát adoztak az erdélyi menekülteknek. Az összeget átadtuk a hadsegélyző bizottságnak.

Megszűnt csőd. A budapesti törvényszék Winkler Valéria ujvidéki női kalapkészítő ellen ez évi március hó 27-én elrendelt csődöt vagyonhiány miatt megszüntette.

Száz korona pénzbírságra ítélték a Jolánka kapitányát. Jelentették, hogy a Jolánka és a Fischamend gőzösök összeütközése ügyében vizsgálat indult meg. A vizsgálat befejeztével a Vasuti és Hajózási Főfelügyelőség véleményt adott, hogy az összeütközésért Lucsics György a Jolánka kapitánya vonandó felelősségre. A rendőrfőkapitányság Lucsics Györgyöt 100 korona pénzbírsággal sújtotta, mert az összeütközés az ő hibájából történt.

SZÍNHÁZ.

A papa kedvence. A legmulattatóbb helyzetek kergelik egymást a ma este bemutatott verbeli francia bohózatban, amelynek ötletei ragyogóan szellemesek. A szerzőknek meg lehet bocsájtani azt is, hogy olyan témát érintettek, hogy a direktió jónak látta előrebocsájtani, hogy az előadás csak felnőtteknek szól. Viszont a felnőtt közönség felségesen észlorakozott Révész Ilonka, Nádas Józsefné, Remete Géza és Komlós Vilmos játékan, akik az amugy is humoros szerepeikbe sok egyéni komikumot csempészték. Az előadás kerekén pergett le és a mellékszereplők is kifogástalanok voltak.

Csak három felvonás. Ma este megismétlik a Papa kedvence című bohózatot, mely három felvonásból, nem mint a színlap tévesen jelzi négy felvonásból, áll.

A szerelem. Dicsérettel kell fogadni, hogy Nádas társulata a fővárosi színházak sikert aratott újdonságait siet megismertetni az ujvidéki közönséggel. Csütörtök este Bartha Lajos Szerelem című idillikus szépségű zindarabját mutatják be, amelyben Zöldi Vilma, Nádasyné, H. Lengyel Irén és Komlós Irma a drámai személyzet kitűnőségei jutnak szerephez. Ismerve a közönségnek érdekét az irodalom

iránt, a Szerelemnek nagy sikert jósolhatunk Ujvidéken.

A legénybucsu. A hét utolsó két estéjét az operett foglalja le. A társulat a Legénybucsuhoz a színrre, amelynek bájos zenéje hamarosan népszerű lesz Ujvidéken. A két primadonna: Révész Ilona és Helvey Erzi játszik a Legénybucsu két főszerepét.

Adományok az erdélyi menekültek részére.

Az erdélyi menekültek javára a főispáni hivatalhoz folytatolag a következő adományok érkeztek be: Pessing K 1—, Ofner Mihály és fia K 1—, Klein M. K 1—, N. N. K 1—, Popovits K 1—, Sító Györgyné K 2—, Mayer György K 40, Kohn társ K 6—, Rozenzweig József K 10—, N. N. K 10—, Dr. Engelberger Agoston K 10—, Krompaszkyné K 2—, Stanonjevit Szilávkóné K 5—, Krevesits István K 5—, Weiszberg K 2—, N. N. K 2—, Glaszer M. K 2—, Velnitz K 1—, N. N. K 20—, N. N. K 2—, Lakatos Istvánné K 2—, Barth Domokos K 2—, Lederer Sándor 1—, Lasic S. K 20—, Szücs Jánosné 2—, Lechmann Amália K 4—, Vajnai Antal K 60, Resch 120, Kohn D. A. K 4—, özv. Matkovich Rókus K 2—, Parakerné K 1—, Glosi András K 10—, Schaffer K 4—, Bernhardt K 5—, Dr. Saly Mátyásné K 5—, Halasz Ernesztinné K 2—, Obermüller Ferencné K 2—, Turner K 1—, N. N. K 2—, Vormaján Józsefné K 2—, Vajnai Józsefné K 2—, Hoffmann Miksa K 5—, N. N. K 5—, N. N. K 5—, N. N. K 2—, N. N. K 2—, Özv. Steinweiszné K 2—, Huber Györgyné K 1—, Kovács Jánosné K 5—, Kovács Irma K 5—, Vujjicsics Milana K 1—, Dobi Lajosné K 70—, N. N. K 2—.

(Folytatása következik.)

Mindazoknak, akik fejlethetetlen drága halottunk temetésén megjelentek és részvételükkel igyekeztek enyhíteni mérhetetlen bánatunkat, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Dr. Géza Imre és Lichtschein család.

Dungyerszky-színház.

Folyó szám 14. Paros berlet. 1916. október 11-én Szerdán 3 felvonásban **A papa kedvence**

Énekes bohózat 3 felvonásban. Írták: Engel és Horst. Fordította: Gábor Andor. Zenéjét írta Stein O.

SZEMÉLYEK:

Montache Cioclo . Révész Ilonka
Cornichon Xaver, Remete Géza
jegyző . Nadasyne
Meluzina a felesége . Komlós Vilmos
Rasolin, Perpignan . Rónai Imre
polgármestere . Angela, a felesége . Veszpremine
Teofil, Rasolin fia . Komlós Vilmos
Tricolor, borkereskedő Torma Zsiga
Rouvier, hadnagy . Hidvegi
Riboche . Adam Pal
Chablis, kántortartató Pasztohy
Rendőrfőnök . Finter István
Rendőrfőmester . Ferenczy
Gaspard, városi szolga Tiszai
Brigitta, Cornichon cse-
ledje . Kényes
Rosalie, Cioclo szoba-
lánya . Rattkai Vica
Történi az első felvonás Cioclo lak-
kasan Parisban, a második és harmadik felvonás Perpignanban Cornichonéknál.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Közlési díjak: 10 szóig 60 fill. Minden további 10 szó 60 fillér. Vastagabb betűből szedett szó 12 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Apró hirdetésekre és jellegű levelekre vonatkozólag felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal. Telefon 180.

Egy orsovai menekült hivatalnoknó magyarul németül gyors ír, állást keres. Szives ajánlatokat a kiadóba kér.

A kik osztálysorsjegyek elárusításával akarnak foglalkozni, magas jutalékok kaphatnak. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Diszpárnát miliot, szőnyeget, stb. divatosan olcsón montirozok, esetleg alakítok. Cim a kiadóban.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

RENDELJEN OSZTÁLYSORSJEGYET az Ujvidéki Hirlap kiadóhivatalában.

(Telefon 180. szám.)

Huzás Október 27-én.

Az 1. osztályú sorsjegyek hivatalos árai:

1.50 K, 3— K, 6— K, 12 K.
1/8 1/4 1/2 1/1

Az Ujvidéki Hirlap kiadóhivatala, a m. kir. szab. osztálysorsjáték elárusítóhelye.

Ne szalassza el a kínálkozó alkalmat, melyet újabb szerencseszámáinkkal nyújtunk.

Könnyű szerrel vagyont szerezhetsz, ha osztálysorsjegyet nálunk vásárolja.

Huzás már október 27. és 28.-án.

Főnyeremény szerencsés esetben 1.000.000 korona K 600.000 K 400.000 K 200.000 K 100.000 továbbá 90.000 80.000 60000 és több nagy nyeremény

Sorsjegyek ára
11 K 12. 12 K 6.
14 K 3. 18 K 150.

Vig és Katona bankházában Kossuth Lajos-utca 48. Menrath palota.

APOLLO
OKT. 11. ÉS 12.-ÉN
SZERDA ÉS CSÜTÖRTÖK

Könnyek utján nagy dráma 4 felv.

Lotti nyaralni megy vigjáték 3 felvonásban.

Női divatterem megnyitás!

Van szerencsém Ujvidék mélyen tisztelt hölgy-közönségét értesíteni, hogy női divattermemet f. év július 1-én megnyitottam, Egyben kérem a mélyen tisztelt hölgyközönség nagybecsű támogatását.

Tisztelettel
ifi. Lenkey Imre
Deák Ferenc-tér 5.

**Akar ön házat, birtokot venni vagy eladni,
Akar ön üzlelet, vendéglőt venni vagy eladni,
Akar ön lakást bérelni vagy kiadni,
Akar ön bútort zongorát venni vagy eladni,
Akar ön bármilyen árut venni vagy eladni,
Forduljon bizalommal a**

Forgalmi iroda
helyiségébe Ujvidék, kath. templom épület I. em.
Telefon 362.
ROYTMILLER MIKSA.